

Metodický pokyn pro zdravotnická zařízení, zařízení lékárenské péče a zdravotní pojišťovny k aplikaci novely zákona č. 48/1997 Sb. v oblasti regulačních poplatků a doplatků na léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely včetně dodatku č. 1 a č. 2

Ministerstvo zdravotnictví upozorňuje, že zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, byla některá ustanovení zákona č. 48/1997 Sb. (dále jen „zákon“) změněna a doplněna. Zásadní změnou mající dopad na činnost zdravotnických zařízení včetně zařízení lékárenské péče a zdravotních pojišťoven je zavedení regulačních poplatků a limitu regulačních poplatků a doplatků na léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely.

I. Regulační poplatek (dále jen „poplatek“) se od 1. 1. 2008 vybírá:

A. ve výši 30,- Kč

1. za návštěvu, při které bylo provedeno klinické vyšetření (což je vyšetření, které naplňuje obsah komplexního, cíleného, kontrolního nebo konziliárního vyšetření a je vykázáno až na výjimky příslušnými výkony v dané odbornosti podle Seznamu výkonů)

- a) u praktického lékaře *
- b) u praktického lékaře pro děti a dorost *
- c) u ženského lékaře,
- d) u lékaře poskytujícího specializovanou ambulantní zdravotní péči včetně ambulancí lůžkových zdravotnických zařízení (v pracovních dnech od 7:00 do 17:00 hodin s tím, že ordinační doba může být i delší než do 17:00 hodin, o čemž rozhoduje provozovatel zdravotnického zařízení. Zda se jedná o ordinační dobu ambulance, nebo od 17:00 hodin již o ústavní pohotovostní službu, musí být zřejmé z označení ambulance),
- e) u klinického psychologa,
- f) u klinického logopeda,

Poznámka:

- *Klinické vyšetření začíná pohovorem s pacientem ke zjištění vývoje jeho zdravotních potíží. Lékař posoudí průběh onemocnění, stanoví a vysvětlí diagnostický a léčebný postup, zajistí další potřebná vyšetření, případně předepíše léky a provede administrativní činnosti související s výkonem. Základní úkony fyzikálního vyšetření jsou pohled, pohmat, poslech a poklep.*
- *V jeden den může pojištěnec absolvovat i více návštěv u různých lékařů, kdy při každé této návštěvě je provedeno klinické vyšetření. Pak pojištěnec hradí za každou návštěvu poplatek ve výši 30,- Kč.*
- *Také v případě, kdy je poskytována tzv. jednodenní péče na lůžku a je před plánovaným výkonem provedeno klinické vyšetření, je hrazen poplatek ve výši 30 Kč. Příkladem plánované péče může být kyretáž, které předchází návštěva u lékaře, při které klinické vyšetření provede jak gynekolog, tak i anesteziolog. Při jednodenní péči na lůžku se nehradí poplatek ve výši 60,- Kč jako v případě ústavní péče,*

* Je-li lékař odměňován kapitační platbou, žádné výkony klinických vyšetření kromě komplexního vyšetření zdravotní pojišťovně nevykazuje. Ze zdravotnické dokumentace ale musí být patrné, že cílené nebo kontrolní vyšetření bylo provedeno, a proto byl poplatek vybrán a vykázán výkon 09543.

protože jednodenní péče na lůžku není zahrnuta do žádného typu péče uvedené v § 16a odst. 1 písm. f) zákona.

- Pokud jde o návštěvu u lékaře ve smyslu ust. § 16a odst. 1 písm. a), b) a c) zákona, může být vybrán poplatek ve výši 30,- Kč pouze, když je provedeno klinické vyšetření. Jedná se o návštěvu u praktického lékaře, u praktického lékaře pro děti a dorost, u ženského lékaře, u lékaře poskytujícího specializovanou ambulantní zdravotní péči, u klinického psychologa, u klinického logopeda a dále v ambulancích lůžkových zdravotnických zařízení v době jejich řádné ordinační doby.
- Z uvedeného vyplývá, že např. praktický lékař nebo ambulantní specialista ve své ordinaci nikdy nemůže vybírat poplatek ve výši 90,- Kč, protože se nejedná o zdravotnické zařízení, které provozuje LSPP nebo ÚPS, a to ani tehdy, pokud poskytne zdravotní péči mimo své ordinační hodiny..
- Klinickým vyšetřením je též vyšetření pojištěnce spojené s vystavením návrhu na komplexní nebo příspěvkovou lázeňskou péči nebo předoperační vyšetření pojištěnce.
- Pokud nebyl poplatek vybrán, např. z důvodu nespolupráce pacienta nebo jiných objektivních okolností na jeho straně, měl by být důvod nevybrání poplatku zapsán do zdravotnické dokumentace pojištěnce.
- Poplatek se nehradí při vyšetření hospitalizovaného pacienta, o které žádá lůžkové zdravotnické zařízení. Není rozhodující, zda je vyžadovaná péče poskytována ve stejném zdravotnickém zařízení, kde je pacient hospitalizován, nebo v jiném zdravotnickém zařízení. Vždy je nutné, aby vyžadovaná péče byla předepsána na dokladu 06 Poukaz na vyšetření/ošetření, kde žádajícím pracovištěm je pracoviště s „písmenkovou odborností“ (týká se všech zdravotnických zařízení uvedených v ust. § 16a odst. 1 písm. f) zákona).

2. za návštěvu, při které bylo provedeno vyšetření u zubního lékaře. Při návštěvě musí být současně proveden a vykázán jeden z těchto výkonů:

- a) vyšetření a ošetření registrovaného pacienta (výkon číslo 00946 nebo 00901),
- b) vyžádané vyšetření odborníkem nebo specialistou (výkon číslo 00903),
- c) konzervativní léčba chronických onemocnění parodontu (výkon číslo 00931),
- d) udržovací léčba chronických onemocnění parodontu (výkon číslo 00932),
- e) komplexní vyšetření a návrh léčby onemocnění ústní dutiny (výkon číslo 00940),
- f) kontrolní vyšetření a léčba onemocnění ústní sliznice (výkon číslo 00941),
- g) kontrola léčby ortodontických anomálií s použitím fixního ortodontického aparátu (výkon číslo 00983),
- h) kontrola léčby ortodontických anomálií jinými postupy než s použitím fixního ortodontického aparátu (výkon číslo 00984),
- i) cílené vyšetření (výkon číslo 00945),
- j) klinické stomatologické vyšetření provedené oprávněným pracovištěm (viz poznámka) (výkon číslo 00909),
- k) diagnostika ortodontických anomálií (výkon číslo 00981),

Poznámka

- Oprávněnými pracovišti podle bodu 2 písm. j) jsou ambulantní části Dětské stomatologické kliniky FN Motol, Stomatologické kliniky FN Královské Vinohrady, Stomatologické kliniky VFN Praha, Stomatologické kliniky FN Plzeň, Stomatologické kliniky FN Hradec Králové, Stomatologické kliniky FN Brno, Kliniky Ústní, čelistní a obličejové chirurgie Brno, Kliniky zubního lékařství Olomouc, Kliniky Ústní, čelistní a obličejové chirurgie Olomouc, VÚS VFN Praha a ostatních lůžkových stomatologických zařízení.
- Pokud nebyl poplatek vybrán, např. z důvodu nespolupráce pacienta nebo jiných objektivních okolností na jeho straně, měl by být důvod nevybrání poplatku zapsán do zdravotnické dokumentace pojištěnce.

- *Poplatek se nehradí při vyšetření hospitalizovaného pacienta, o které žádá lůžkové zdravotnické zařízení. Není rozhodující, zda je vyžadovaná péče poskytována ve stejném zdravotnickém zařízení, kde je pacient hospitalizován, nebo v jiném zdravotnickém zařízení. Vždy je nutné, aby vyžadovaná péče byla předepsána na dokladu 06 Poukaz na vyšetření/ošetření, kde žádajícím pracovištěm je pracoviště s „písmenkovou odborností“ (týká se všech zdravotnických zařízení uvedených v ust. § 16a odst. 1 písm. f) zákona).*

3. za návštěvní službu poskytnutou praktickým lékařem a praktickým lékařem pro děti a dorost,

Poznámka:

- *Návštěva novorozence praktickým lékařem pro děti a dorost při návštěvní službě podléhá poplatku 30,- Kč. Za návštěvní službu, i když je v jejím rámci provedeno klinické vyšetření, uhradí pojištěnec, nebo jeho zákonný zástupce pouze jeden poplatek 30,- Kč, nebude-li se jednat o případy uvedené v III. 1. až 4.*
- *Pokud k pacientovi na žádost praktického lékaře přijede specialista, vykáže výkon číslo 09519 (konzilium specialistou – návštěva u pacienta), ale poplatek ve výši 30 Kč nemůže vybrat (nejedná se o návštěvu u lékaře, protože lékař je u pacienta, a za návštěvní službu mohou vybírat poplatek jen lékaři odbornosti 001 a 002).*
- 4. za vydání každého, z veřejného zdravotního pojištění (dále jen „v.z.p.“) plně nebo částečně hrazeného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, předepsaného na receptu, bez ohledu na počet předepsaných balení. (Počet balení bude omezen novelou vyhlášky č. 343/1997 Sb., kterou se stanoví způsob předepisování léčivých přípravků, náležitosti lékařských předpisů a pravidla jejich používání, ve znění pozdějších právních předpisů, viz poznámka)

Poznámka:

- *Na jednom receptu mohou být předepsány maximálně dva druhy léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, tedy dvě položky. Poplatek za recept tak může činit nejvýše 60,- Kč.*
- *Je-li léčivý přípravek předepisován na účet v.z.p., lze na jeden recepturní tiskopis předepsat více než jedno balení jednoho druhu léčivého přípravku pro zajištění léčby pacienta do jeho další kontrolní návštěvy u ošetřujícího lékaře, nejdéle však na dobu tří měsíců, zpravidla do počtu tří balení.*
- *Je-li nutné udělat výpis z receptu, uvedou se na něm všechny rozhodné údaje vztahující se k předepisovanému léčivému přípravku nebo potravine pro zvláštní lékařské účely. V případě, že lékárník na výpis z receptu vypisuje všechna balení jedné položky (druhu) a nevybírá poplatek, uvede poznámku „Poplatek nevybrán“. Je-li na výpisu z receptu tato poznámka uvedena, vybere tento poplatek vydávající lékárník.*
- *Jestliže se má výdej léčivého přípravku opakovat, na receptu se kromě běžných údajů uvede pokyn k opakovanému výdeji (zpravidla „Repetatur“) a číslíci a slovy údaj o celkovém počtu výdejí, přičemž recept s předepsanými léčivými přípravky, jejichž výdej se má opakovat, platí 6 měsíců, nestanoví-li předepisující lékař jinak, nejdéle však 1 rok. Jestliže lékárník vydává humánní léčivý přípravek předepsaný na lékařský předpis určený k opakovanému výdeji a je-li humánní léčivý přípravek předepisován na účet v.z.p. a alespoň zčásti hrazen, výdej tohoto léčivého přípravku vždy vyznačí na receptu razítkem lékárny a pro potřebu vyúčtování zdravotním pojišťovněm pořídí výpis z receptu. Každý jednotlivý výdej je zpoplatněn poplatkem ve výši 30,- Kč.*

- V případech A 1 až 3 se vykazuje při zaplacení poplatku **číslo výkonu 09543. (Regulační poplatek za návštěvu – poplatek uhrazen).** Viz novela (vyhláška č. 331/2007 Sb.) Seznamu výkonů.

- V případě A 4 se vykazuje při zaplacení poplatku v datovém rozhraní receptu „null“ a na osobním účtu pojištěnce pak číslo výkonu 09540. **(Regulační poplatek za položku na receptu – poplatek uhrazen).**

B. ve výši 60,- Kč za každý den, ve kterém byla poskytována

- a) ústavní péče (tj. péče v nemocnicích, v odborných léčebných ústavech, zařízeních vykazujících OD 00005 a v LDN) nebo
- b) komplexní lázeňská péče nebo
- c) ústavní péče v dětských odborných léčebnách a v ozdravovnách,

příčemž se **den, ve kterém byl pojištěnec přijat k poskytování takové péče, a den, ve kterém bylo poskytování takové péče ukončeno, počítá jako jeden den.** Stejně pravidlo platí i pro pobyt průvodce dítěte, je-li mu tento pobyt hrazen z v.z.p.

Poznámka:

- *Je-li pacient na propustce, poplatek se nehradí. OD propustky nelze vykázat v prvních a posledních třech dnech hospitalizace s výjimkou případů uvedených v Metodice pro pořizování a předávání dokladů, verze 6.2.*
- *Poplatek se nehradí též při poskytování jednodenní péče na lůžku nebo jedná-li se o pobyt pacienta ve stacionáři (OD 00040 a 00041).*
- *Je rozdíl mezi jednodenní péčí na lůžku a jedním dnem hospitalizace. Jednodenní péče na lůžku je podle vyhlášky č. 331/2007 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 134/1998 Sb., kterou se vydává Seznam výkonů, taková plánovaná péče, kdy po provedení invazivního nebo operačního výkonu se vykáže tento pobyt na lůžku bez ohledu na odbornost pracoviště ošetřovacím dnem 00040 bez připočtení úhrady za výkony agregované do OD. Jako výkony tzv. jednodenní péče na lůžku mohou být vykázány také invazivní nebo operační výkony s omezením místem „H“, „SH“, pokud byl naplněn jejich obsah uvedený v seznamu výkonů a pokud v den jejich provedení následuje jednodenní péče na lůžku.*
- *Pokud se před plánovaným zákrokem provádí klinické vyšetření v rámci návštěvy u lékaře, pojištěnec hradí poplatek ve výši 30,- Kč. Budou-li provedena dvě klinická vyšetření, např. gynekologem a anesteziologem, pak je hrazen poplatek ve výši 2 x 30,- Kč.*
- *Jeden den hospitalizace, kdy se hradí poplatek ve výši 60,- Kč, je pobyt pojištěnce ve zdravotnickém zařízení trvající z různých důvodů (např. po provedených vyšetřeních se zjistí, že není nutná další hospitalizace, nebo je pojištěnec překládán na vyšší pracoviště, nebo odchází na revers nebo dojde k úmrtí apod.) od několika hodin do 24 hodin, a to v každém zdravotnickém zařízení, ve kterém byl pacient hospitalizován, což znamená že byl vykázán příslušný ošetřovací den.*
- *Při hospitalizaci trvající více dní se den, ve kterém byl pojištěnec přijat k poskytování takové péče, a den, ve kterém bylo poskytování takové péče ukončeno, počítá jako jeden den.*
- *Počet ošetřovacích dnů, které zdravotnické zařízení vykazuje zdravotní pojišťovně, je po zaplacení poplatku shodný s počtem vykázaných výkonů číslo 09544.*
- *Poplatek se nehradí v případě příspěvkové lázeňské péče a hospicové péče.*
- *V případě příspěvkové lázeňské péče, kdy se poplatek ve výši 60,- Kč nehradí, se hradí poplatek ve výši 30,- Kč, pokud je při návštěvě u lékaře v lázeňském zařízení provedeno klinické vyšetření. Zpravidla se jedná o vstupní, jedno kontrolní v průběhu pobytu a výstupní vyšetření.*
- *Poplatek ve výši 60,- Kč nehradí pojištěnec, který je ve zdravotnickém zařízení z jiných, než zdravotních důvodů. Tento pojištěnec ale hradí poplatek ve výši 30,- Kč, pokud je mu při návštěvě u lékaře poskytnuta ambulantní zdravotní péče, při které bylo lékařem provedeno klinické vyšetření, nebo při výdeji léčivých přípravků předepsaných na recept na účet v.z.p.*

- *Pokud je hospitalizovaný pojištěnec osvobozen od hrazení poplatků z důvodu hmotné nouze, musí být počet dní hospitalizace, kdy je od poplatku osvobozen, vykázan příslušným počtem výkonů číslo 09547, protože pojištěnec může být v hmotné nouzi jen část doby, kdy je hospitalizován.*
- V případech B a) až c) se vykazuje při zaplacení poplatku **číslo výkonu 09544. (Regulační poplatek za každý den ústavní péče – poplatek uhrazen).**
Viz novela Seznamu výkonů.

- C. ve výši **90,- Kč** za pohotovostní službu poskytnutou zdravotnickým zařízením poskytujícím
- a) LSPP včetně LSPP poskytované zubními lékaři,
 - b) ústavní pohotovostní službu v sobotu, v neděli nebo ve svátek (po celých 24 hodin) a v pracovních dnech v době od 17:00 do 7:00 hodin (*poplatek se hradí jen v případě, že nedojde k následnému přijetí pojištěnce do ústavní péče*).

Poznámka:

- *Poplatek se hradí i v případě, že pohotovostní služba je poskytována u pacienta na jeho výzvu. Zabezpečuje-li LSPP zdravotnická záchranná služba, poplatek se hradí.*
- *Poplatek ve výši 90,- Kč se hradí za pohotovostní službu, což znamená, že pacient uhradí jedenkrát 90,- Kč v rámci jednoho zdravotnického zařízení a není rozhodující, zda mu bude poskytnuto jedno nebo více klinických vyšetření, či zda je např. pouze aplikována injekce.*
- *LSPP nemá zákonem omezenou ordinační dobu (jako ÚPS), což znamená, že na LSPP (odbornost 003) se vždy hradí poplatek ve výši 90,- Kč.*
- *U ÚPS je stanoveno, že pouze v sobotu, v neděli nebo ve svátek (po celých 24 hodin) a v pracovních dnech v době od 17:00 do 7:00 hodin mohou tato zdravotnická zařízení vybírat poplatek ve výši 90,- Kč. Zákon ale nezakazuje v sobotu, v neděli nebo ve svátek zachovat řádnou ordinační dobu pro některé ambulance a tak i v těchto dnech v nich neposkytovat ÚPS. Pokud by se jednalo o běžnou ordinační dobu, pak je rozhodující, zda je při návštěvě u lékaře provedeno klinické vyšetření. Pokud ano, vybírá se i v tomto případě poplatek ve výši 30,- Kč. Takto je možné vyřešit například převazy prováděné po pátečních operacích o víkendu a podobně.*
- *V případě, že na místo úmrtí pojištěnce (jedná se o ohledání mrtvého mimo lůžkové zařízení - výkon číslo 09527)) vyjede lékař LSPP a provede ohledání, nejde o poskytnutí pohotovostní služby pojištěnci, která podléhá poplatku ve výši 90,- Kč, ale pouze o provedení prohlídky zemřelého, jejímž účelem je zjistit úmrtí a jeho příčiny. Proto se poplatek ve výši 90,- Kč nehradí.*

- V případech C a) a b) se vykazuje při zaplacení poplatku **číslo výkonu 09545. (Regulační poplatek za pohotovostní službu – poplatek uhrazen).**
Viz novela Seznamu výkonů.

II. Příslušné poplatky ve výši 30 Kč se nehradí, jedná-li se o:

1. preventivní prohlídku

- a) u dětí, dospělých, ve stomatologii, v gynekologii (*podle § 29 zákona*),
- b) vyšetření a prohlídky prováděné v rámci opatření proti infekčním onemocněním (*podle § 30 zákona, tj. včetně např. vybraných očkování – výkon číslo 02110 a 02120*),
- c) závodní preventivní péči (*podle § 35 zákona*). Jedná se např. o periodické preventivní prohlídky (výkon číslo 01193 a 01195),

Poznámka:

- *U pojištěnců se provádí preventivní prohlídka:*
 - a) *v prvním roce života devětkrát do roka,*
 - b) *v 18 měsících věku,*
 - c) *ve třech letech a dále vždy jedenkrát za dva roky.*
(výkony číslo 01022, 02022, 02032)
- *V oboru stomatologie se provádí preventivní prohlídka:*
 - a) *u dětí a dorostu ve věku do 18 let dvakrát ročně,*
 - b) *u těhotných žen dvakrát v průběhu těhotenství,*
 - c) *u dospělých jedenkrát ročně.*
- *V oboru gynekologie se provádí preventivní prohlídka při ukončení povinné školní docházky a dále počínaje 15 rokem věku jedenkrát ročně (výkon číslo 63051).*
- *Mezi preventivní vyšetření patří i vyšetření kyčelních kloubů kojence (výkon číslo 66031).*
- *Obsahem preventivních prohlídek je zjištění údajů nutných pro posouzení zdravotního stavu a zdravotních rizik pojištěnce, jakož i podrobné klinické vyšetření a zajištění potřebných laboratorních vyšetření. Obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek je obsaženo ve vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 56/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.*
- *Mezi vyšetření podle § 30 zákona patří různé preventivní a profylaktické ambulantně prováděné akce při podezření na kontakt např. s TBC, žloutenkou apod.*
- *Závodní preventivní péče je vždy bez poplatku ve výši 30,- Kč, je-li nařízena platnými právními předpisy (viz směrnice č. 49/1967 nebo Nařízení vlády č. 352/2003 Sb. např. v případě dobrovolných hasičů apod.) a hrazena z v.z.p. V tomto případě se poplatek nehradí i při provedení souvisejících pomocných a odborných klinických vyšetření nařízených právními předpisy a orgány ochrany veřejného zdraví.*
- *Pokud lékař závodní preventivní péče nebo specialista při závodní preventivní péči zjistí, že je nutné pojištěnce odeslat na další odborné, příp. odborná vyšetření, která již ale nejsou nařízená (tedy nejsou součástí závodní preventivní péče), ale vyplývají ze zdravotního stavu pojištěnce, budou již tato podléhat poplatku ve výši 30,- Kč, pokud při nich bude provedeno klinické vyšetření.*
- *Jde-li o závodní preventivní péči nehrazenou z v.z.p ale hrazenou pojištěncem nebo zaměstnavatelem (např. vstupní a výstupní prohlídky), nemůže být poplatek ve výši 30,- Kč vůbec vybírán.*

2. dispenzární péči poskytovanou

- a) *vybraným dětem od jednoho roku věku chronicky nemocným a ohroženým poruchami zdravotního stavu, a to v důsledku nepříznivého rodinného nebo jiného společenského prostředí (viz § 31 odst. 1 písm. b) zákona),*
- b) *těhotným ženám ode dne zjištění těhotenství (viz § 31 odst. 1 písm. d) zákona),*

Poznámka:

- *Podle zákona pojištěnce zařazuje do dispenzarizace dle odborných kritérií jeho registrující lékař, který odpovídá za účelnost a koordinaci dispenzární péče. Pojištěnec může být dispenzarizován pro jednu diagnózu pouze u jednoho ošetřujícího lékaře. Například těhotná žena je pro těhotenství dispenzarizována pouze u gynekologa.*
- *Nemoci, u nichž se poskytuje dispenzární péče uvedená v bodě 2a), a označení specializace dispenzarizujícího lékaře stanovuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 386/2007 Sb., která nahradila vyhlášku č. 60/1997 Sb. Dispenzární prohlídky provádějí lékaři v takovém časovém rozmezí, které vyžaduje zdravotní stav pojištěnce, nejméně však jedenkrát ročně. Podle této vyhlášky jsou vybrané děti chronicky nemocné a ohrožené poruchami zdravotního stavu a těhotné ženy zařazeny do dispenzarizace, a proto nehradí poplatek ve výši 30,- Kč u registrujícího nebo ošetřujícího lékaře jen pro diagnózu, pro kterou jsou dispenzarizovány. Resp. u těhotných žen jde o návštěvu u dispenzarizujícího*

gynekologa jen v souvislosti s těhotenstvím. (Zdravotnické zařízení současně vykazuje výkon číslo 09532.) Pokud např. těhotná žena bude ošetřena na chirurgii se zlomenou nohou nebo navštíví zubního lékaře a nebude se jednat o preventivní prohlídku, a nepůjde o osobu pobírající dávky v hmotné nouzi, bude poplatky v těchto případech pojištěnka hradit. Těhotná žena poslaná na pracoviště lékařské genetiky poplatek na lékařské genetice hradí, pokud jí bylo provedeno klinické vyšetření. Těhotná žena u gynekologa, dostaví-li se se zdravotním problémem, který nelze považovat za související s těhotenstvím, poplatek hradí. Těhotná žena rovněž hradí poplatek za pohotovostní službu (LSPP i UPS), stejně jako při hospitalizaci, a to i v případě, že má zdravotní problémy související s těhotenstvím.

- Totéž platí při návštěvě dítěte u jiného lékaře, než je lékař, který ho dispenzarizuje. Pokud dítě navštíví lékaře s jiným onemocněním, než je jeho onemocnění, pro které je dispenzarizováno, je tato návštěva zpoplatněna.
3. hemodialýzu (myslí se tím i peritoneální dialýza),
 4. laboratorní nebo diagnostické vyšetření vyžádané ošetřujícím lékařem, pokud není zároveň provedeno klinické vyšetření (může se jednat i o stejného poskytovatele, který laboratorní nebo diagnostické vyšetření žádá a současně též provádí),
 5. vyšetření lékařem transfuzní služby při odběru krve, plazmy nebo kostní dřeně (resp. krvetvorných buněk),
 6. případy, kdy lékař, psycholog nebo logoped neprovádí klinické vyšetření, ale jiné výkony podle Seznamu výkonů, například:
 - a) výkony, u kterých je v Seznamu výkonů v položce kategorie výkonu označení „Q – nelze vykázat s klinickým vyšetřením“,
 - b) minimální kontakt lékaře s pacientem (výkon číslo 09511)** např. při předepisování léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely na recept nebo při opakovaných aplikacích injekcí, infuzí, při převazech ran a v případech, kdy není naplněn obsah kontrolního vyšetření. O tom, zda je nutné provést klinické vyšetření, rozhoduje lékař,
 - c) telefonickou konzultaci ošetřujícího lékaře s pacientem (výkon číslo 09513)** ,
 - d) rozhovor lékaře s rodinou (výkon číslo 09525)**
 - e) výkony psychoterapie (např. výkon číslo 35520, 35610, 35620, 35630, 35650, 37117 nebo 37119) nebo intervence (např. výkon číslo 37111, 37115 nebo 37121),
 - f) výkony v logopedii (např. výkon číslo 72211, 72213 nebo 72215),
 - g) ohledání mrtvého mimo lůžkové zařízení (výkon číslo 09527),

Poznámka:

- V psychiatrii se hradí poplatek jen při klinických vyšetřeních, ne však tehdy, je-li prováděna psychoterapie bez klinického vyšetření.
 - V logopedii se hradí poplatek jen při klinických vyšetřeních, ne je-li prováděno např. pouhé procvičování výslovnosti bez klinického vyšetření.
 - Ohledání mrtvého mimo lůžkové zařízení (výkon číslo 09527) není klinickým vyšetřením ve smyslu § 16a odst.1 novely zákona. Z uvedeného vyplývá, že pokud lékař (např. registrující) jede na místo úmrtí pojištěnce, poplatek ve výši 30,- Kč hrazen není.
7. výdej zdravotnických prostředků předepsaných na poukaz,

Poznámka:

- Nehradí se poplatek ve výši 30,- Kč, ale ani se doplatek nezapočítává do limitu 5 000,- Kč.
8. výdej léčivých přípravků předepsaných na recept, avšak nehrazených z v.z.p. (např. antikoncepce předepsaná na recept),
 9. výdej léčivých přípravků předepsaných na recept s uvedením „hradí pacient“,
 10. výdej léčivých přípravků, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis a pojištěnec je hradí plně,

** U praktických lékařů výkony zahrnuté do kapitační platby a nevykazují se zvlášť.

11. poskytování péče, která není hrazena z v.z.p. (např. při vystavení receptu na antikoncepci, pokud současně nebylo provedeno klinické vyšetření, nebo jedná-li se o akupunkturu, kosmetické výkony, výkony provedené na dožádání soudu, státního zastupitelství, orgánů státní správy, České správy sociálního zabezpečení, Úřadů práce, orgánů Policie České republiky apod.).

Poznámka:

- Poplatek 30,- Kč za výdej léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely hrazených z v.z.p. se hradí i v případě, že recept byl předepsán při poskytování péče, která poplatku nepodléhá (viz. II. 1 až 6).
- Poplatky se nehradí, pokud je pojištěnec zařazen do „studie“, která není hrazena z v.z.p. ale tím, kdo si ji objednal. Pokud jde v této souvislosti o návštěvu u lékaře, kdy lékař provádí klinické vyšetření, které neúčtuje zdravotní pojišťovně, ale zadavateli studie, poplatek ve výši 30,- Kč se nehradí.

III. Žádné poplatky se nehradí:

1. jde-li o pojištěnce umístěné

- a) v dětských domovech,
- b) ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy,

Poznámka:

- Musí se jednat o pojištěnce umístěné do vyjmenovaných zařízení na základě rozhodnutí soudu ve smyslu zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav.

2. při ochranném léčení nařízeném soudem,

Poznámka:

- Tímto ochranným léčením se rozumí ochranné léčení dle ust. § 351 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- Osvobození od úhrady poplatků se týká pouze zdravotní péče, včetně léčivých přípravků, poskytované v rámci výkonu ochranného léčení.
- Ochranným léčením ve smyslu osvobození od poplatků **není** případ, kdy je pojištěnci při ochranném léčení nařízeném soudem poskytována zdravotní péče, která nesouvisí s diagnózou, pro kterou je v ochranném léčení, např. při chřipce, zlomené noze či ošetření zubu apod. V těchto případech pojištěnec, nebo za něj jeho zákonný zástupce, poplatky hradí.
- Ochranným léčením **není** případ, kdy osoba ohrožující sebe či své okolí je proti své vůli umístěna v psychiatrické léčebně nebo v jiném zdravotnickém zařízení poskytujícím ústavní péči a soud se podle ust. § 191a až 191g občanského soudního řádu vyslovuje o přípustnosti držení v tomto zdravotnickém zařízení V tomto případě nejde o ochranné léčení a tato osoba (nebo její zákonný zástupce) poplatek hradí.

3. při:

- a) léčení infekčního onemocnění, kterému je pojištěnec povinen se podrobit,
- b) nařízené izolaci ve zdravotnickém zařízení nebo
- c) nařízených karanténních opatřeních k zajištění ochrany veřejného zdraví podle zvláštního právního předpisu,

(zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů),

Poznámka k a) a b) bodu 3:

- Seznam infekčních onemocnění, při nichž se nařizuje izolace na lůžkových odděleních nemocnic nebo léčebných ústavů, a nemocí, jejichž léčení je povinné:

- 1. Akutní virové záněty jater,
- 2. Antrax,

3. *Dengue,*
4. *Hemoragické horečky,*
5. *Cholera,*
6. *Infekce CNS mezilidsky přenosné,*
7. *Mor,*
8. *Paratyfus,*
9. *Syfilis v I. a II. stadiu,*
10. *Přenosná dětská obrna,*
11. *Pertuse v akutním stadiu,*
12. *Rickettsiózy,*
13. *SARS a febrilní stavy nezjištěné etiologie s pozitivní cestovní anamnézou,*
14. *Spalničky,*
15. *Trachom,*
16. *Tuberkulóza,*
17. *Tyfus břišní,*
18. *Úplavice amébová,*
19. *Úplavice bacilární v akutním stadiu onemocnění,*
20. *Záškrt,*
21. *Další infekce podléhající hlášení Světové zdravotnické organizaci.*

Poznámka

- *V položce „1. Akutní virové hepatitidy“ nehradí poplatek za hospitalizaci pojištěnci s akutní hepatitidou, přičemž akutní hepatitidy A, B a E jsou definovány na základě klinického průběhu + positivity IgM protilátek, a u hepatitid C a D by k odlišení od chronické hepatitidy měl být požadován*
 - *první záchyt této nemoci u daného pojištěnce pomocí sérologických nebo virologických metod,*
 - *elevace obou aminotransferáz (AST, ALT) nad 5 μ kat/l.*
 - *Pojištěnci s čerstvě zjištěnou virovou hepatitidou C, jejichž hladina obou aminotransferáz nedosahuje 5 μ kat/l, tedy nesplňují kritéria pro akutní hepatitidu a při hospitalizaci poplatek hradí.*
 - *V položce „6. Infekce CNS mezilidsky přenosné“ nehradí poplatek za hospitalizaci pouze pojištěnci s invazivním meningokokovým onemocněním, a to včetně těch, u nichž onemocnění probíhá jen jako seps bez meningitidy.*
 - *Do položky „12. Rickettsiózy“ se zahrnuje i Q-horečka, přestože coxielly již nejsou taxonomicky řazeny mezi rickettsie.*
4. jde-li o pojištěnce, který se prokáže rozhodnutím, oznámením nebo potvrzením vydaným orgánem pomoci v hmotné nouzi o dávce, která je mu poskytována podle zvláštního právního předpisu (viz zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů).

Poznámka:

- *Doklad vydávají pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Potvrzení nesmí být starší než 30 dnů.*

Dávky v systému pomoci v hmotné nouzi jsou:

- a) *příspěvek na živobytí,*
- b) *doplatek na bydlení a*
- c) *mimořádná okamžitá pomoc.*

Poznámka:

- *Pojištěnec musí zdravotnickému zařízení nebo zařízení lékárenské péče doložit, že je od placení poplatku osvobozen. Případy, kterých se osvobození týká, jsou uvedeny výše. Povinností zdravotnického zařízení nebo zařízení lékárenské péče je doklad pouze zkontrolovat, nemá povinnost ho archivovat. Bude-li se jednat o případy*

uvedené v III./1,2,3, sdělí předepisující lékař zařízení lékárenské péče v případě, kdy vystavuje recept, že je pojištěnec od placení poplatku osvobozen.

- Ve všech případech uvedených pod bodem III. 1 až 4 se **vykazuje, jedná-li se o zdravotnické zařízení, číslo výkonu 09547. (Regulační poplatek - pojištěnec od úhrady poplatku osvobozen)**. Viz novela Seznamu výkonů. Důvod osvobození se uvádí do zdravotnické dokumentace.

IV. Kdo HRADÍ poplatky:

1. pojištěnec, který je účasten v.z.p., nebo za něj jeho zákonný zástupce při poskytování zákonem stanovené zdravotní péče v případě, kdy se jedná o zdravotní péči hrazenou z v.z.p.,
2. též pacienti, kteří čerpají zdravotní péči na území České republiky, ačkoli jsou pojištěnci jiného členského státu EU nebo státu, se kterým je uzavřena dvoustranná smlouva. Při poskytování zdravotní péče je nutné jim zajistit rovnost nakládání, což znamená, že se k těmto osobám musí poskytovatelé zdravotní péče chovat stejně jako k jakémukoli českému pojištěnci. Nejedná se jen o turisty, ale i o občany s bydlištěm v ČR, často děti, jejichž rodič – živitel pracuje v zahraničí,
3. cizinci, kterým je poskytována zdravotní péče hrazená na základě resortní mezinárodní smlouvy ze státního rozpočtu (nikoli z v.z.p.).

Poznámka:

- *Poplatky pojištěnec nebo jeho zákonný zástupce hradí celý kalendářní rok, tedy i po dovršení limitu 5 000,- Kč. Částka přesahující limit 5 000,- Kč je tvořena opět jen poplatky ve výši 30,- Kč a započitatelnými doplátky na léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely. V případě, že existuje u léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely plně hrazená alternativa, je započitatelný doplatek nula. Ovšem ne každá léčivá látka má plně hrazenou alternativu.*
- *Zdravotní pojišťovna je povinna vždy po skončení čtvrtletí do 60 kalendářních dnů vrátit pojištěnci, nebo jeho zákonnému zástupci částku přesahující tento limit. Částku, která v kalendářním čtvrtletí nepřesáhne 50,- Kč, uhradí zdravotní pojišťovna do 60 kalendářních dnů po uplynutí posledního kalendářního čtvrtletí v kalendářním roce.*
- *Vězni, žadatelé o azyl, obyvatelé zařízení sociálních služeb hradí poplatky, protože nejsou uvedeni ve výjimkách.*
- *Pěstouni, i když rodiče dítěte svěřeného do pěstounské péče nejsou zbaveni rodičovské zodpovědnosti a nadále zůstávají zákonnými zástupci dítěte, jsou oprávněni podle ustanovení § 45c odst. 2 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, rozhodovat a zastupovat dítě v běžných záležitostech, a proto rodičům toto právo již nenáleží. Mezi běžné záležitosti, v nichž je dítě zastupováno svým pěstounem, patří i návštěva u lékaře. Poplatky ve smyslu ustanovení § 16a zákona tedy hradí pěstoun.*

V. Kdo NEHRADÍ poplatky:

1. pojištěnec, který je od povinnosti hradit poplatek osvobozen nebo v případech, které jsou uvedeny v zákoně a ve kterých se poplatek nehradí,
2. osoba, která není pojištěncem podle zákona, tzn. nemá na území České republiky trvalý pobyt, ani není zaměstnancem zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území České republiky a ani není uveden ve IV./2 a 3. To znamená, že poplatky nehradí osoba, která poskytnutou zdravotní péči hradí z vlastních prostředků, nebo z komerčního pojištění či jiných zdrojů.

VI. Povinnosti zdravotnických zařízení a zařízení lékárenské péče v souvislosti s poplatky:

1. sdělovat informace o poplatcích zdravotní pojišťovně v rámci vyúčtování poskytnuté zdravotní péče za příslušný kalendářní měsíc, nebo za příslušné kalendářní čtvrtletí.

Informace o vybraných poplatcích musí obsahovat:

- a) číslo pojištěnce,
- b) výši poplatku,
- c) datum, ke kterému se poplatek váže,
- d) pouze v případě, že se jedná o zařízení lékárenské péče, též název léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely a výši doplatku, který se započítává do limitu 5 000,- Kč,

Poznámka:

- *Sdělení informací pod písm. a) až c) je zajištěno pomocí vykazání jednoho z příslušných „signálních“ výkonů uvedených v platném Seznamu výkonů (09543, 09544, 09545).*
 - *Zdravotnické zařízení ani zařízení lékárenské péče nemá povinnost sledovat u jednotlivých pacientů, kolik Kč zaplatili na poplatcích a doplatcích započítatelných do limitu. Tuto povinnost mají zdravotní pojišťovny. Informace uvedená pod písm. d) je nově rozšířena pouze o výši doplatku započítatelného do limitu 5 000,- Kč. Ostatní údaje již zařízení lékárenské péče zdravotním pojišťovnám sdělují.*
2. vybírat poplatky a doplatky uvedené v bodě I. A, B a C je povinné. Poplatky jsou příjmem zdravotnického zařízení nebo zařízení lékárenské péče. Při zjištění opakovaného a soustavného porušování této povinnosti je zdravotní pojišťovna oprávněna tomuto zdravotnickému zařízení uložit pokutu až do výše 50 000,- Kč. Pokutu je možno uložit i opakovaně,

Poznámka:

- *Uložení pokuty je možné pouze při opakovaném a soustavném nevybírání poplatků, to znamená v případech, kdy zdravotnické zařízení úmyslně a plánovitě nevybírá poplatky z důvodu konkurenčního boje, nebo jiných důvodů. Proto musí zdravotní pojišťovna při ukládání pokuty přihlížet k úmyslům zdravotnického zařízení, závažnosti porušení právního předpisu, míře zavinění a okolnostem, za nichž k porušení došlo.*
 - *Sankci nelze uplatnit v případech ojedinělého opomenutí či individuálního rozhodnutí v daném případě poplatek nevybrat, např. z důvodu nespolupráce pacienta nebo jiných objektivních okolností na jeho straně (v tom případě by měl být důvod nevybrání poplatku ve výši 30,- Kč za návštěvu u lékaře, při které bylo provedeno klinické vyšetření, zapsán do zdravotnické dokumentace pojištěnce a může být předmětem kontroly).*
3. vystavit pojištěnci, nebo jeho zákonnému zástupci na jeho žádost doklad o zaplacení poplatku.

Poznámka:

- *Je důležité, aby lékař věnoval pozornost předepisování léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely tak, aby se jednalo o nejlevnější na trhu dostupné varianty. V případě, kdy lékař zvolí dražší variantu, pacient doplácí vyšší doplatek. Na žádost pacienta sice zařízení lékárenské péče může dražší variantu nahradit levnější, ale pouze v omezeném rozsahu, vázaném na stejnou léčivou látku a stejnou cestu podání.*
- *Pokud lékař předepisuje léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely s vyšším doplatkem pro pacienta a vyznačí na receptu, že je nelze zaměnit, může vést tato skutečnost k cílené revizi provedené zdravotními pojišťovnami s následným promítnutím do regulačních mechanismů uplatňovaných zdravotními pojišťovnami dle smluvních ujednání, neboť se v tomto případě celý doplatek pacienta započítává*

do zákonem stanoveného limitu 5 000,- Kč. Neodůvodněný předpis dražší varianty by mohla zdravotní pojišťovna posoudit jako jednání neúčelné a nehospodárné, které může být v rozporu se smlouvou lékaře se zdravotní pojišťovnou.

- Informace o výších doplatků i o plně hrazených variantách lze nalézt např. na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví (www.mzcr.cz).

Doklad o zaplacení poplatku musí obsahovat:

1. číslo pojištěnce,
2. výši poplatku,
3. datum jeho zaplacení,
4. otisk razítka zdravotnického zařízení,
5. podpis osoby, která poplatek přijala,
6. název léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely a výši doplatku, který se započítává do limitu 5 000,- Kč, pokud se jedná o zařízení lékárenské péče.

Poznámka:

- Poplatek hradí pojištěnec nebo za něj jeho zákonný zástupce v souvislosti s poskytováním péče hrazené z v.z.p zdravotnickému zařízení, které zdravotní péči poskytlo. Z uvedeného vyplývá, že by péče měla být poskytnuta a pak teprve při splnění podmínek požadováno uhrazení poplatku.
- Doklad se vydává jen na žádost pojištěnce. Je-li poplatek uhrazen jiný den, než ke kterému se vztahuje, je nutné na dokladu uvést datum vystavení dokladu i datum, ke kterému se poplatek váže.
- Do limitu se započítávají jen poplatky ve výši 30,- Kč a započitatelné doplatky na léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely. Jen u těchto bude pojištěnec v případě sporu se zdravotní pojišťovnou předkládat doklady o zaplacení poplatků a doplatků. Poplatky ve výši 60,- Kč a 90,- Kč (tj. poplatek za ústavní péči a za pohotovostní službu) se do limitu 5 000,- Kč nezapočítávají. Zařízení lékárenské péče musí na dokladu, který do 31. 12. 2007 obsahoval pouze zaplacený doplatek, také uvést uhrazený poplatek a jeho výši a dále výši doplatku, který se započítává do limitu 5 000,- Kč.

VII. Lhůty pro hrazení poplatků:

1. **ihned** v případě, že jde o uhrazení poplatku a o uhrazení doplatku za vydání částečně hrazeného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely zařízením lékárenské péče,
2. **ihned, nebo podle dohody** se zdravotnickým zařízením v souvislosti s poskytováním zdravotní péče,
3. **nejdéle do 8 kalendářních dnů** po propuštění z ústavní péče v případě, že hospitalizace byla kratší než 30 dní,
4. **vždy k poslednímu dni každého kalendářního měsíce** v případě, kdy je pojištěnec umístěn ve zdravotnickém zařízení po dobu delší než 30 dní.

Poznámka:

- Výkony (o úhradě poplatku) číslo 09543, 09544, 09545 nebo 09547 (pacient od úhrady poplatku osvobozen) se vykazují podle Seznamu výkonů v rámci vyúčtování zdravotní péče za příslušný měsíc nebo čtvrtletí podle smlouvy se zdravotní pojišťovnou. Jedná-li se o výkony číslo 09543, 09544, 09545, vykazují se zdravotní pojišťovně ve chvíli, kdy k úhradě došlo s datem, ke kterému se poplatek váže. Výkon číslo 09547 (pacient od úhrady poplatku osvobozen) vykazuje zdravotnické zařízení v den návštěvy. Zařízení lékárenské péče vykazuje uhrazení poplatku současně s vyúčtováním za příslušné období.

VIII. Povinnosti zdravotních pojišťoven:

1. evidovat poplatky a doplatky na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely započitatelné do limitu na osobním účtu každého pojištěnce,
2. sledovat limit 5 000,- Kč u každého pojištěnce,
3. na vyžádání pojištěnce poskytnout jedenkrát ročně bezplatně výpis z osobního účtu pojištěnce včetně uhrazených poplatků a doplatků na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely započitatelných do limitu,

Poznámka:

- *Řada zdravotních pojišťoven připravuje pro své pojištěnce možnost průběžného sledování uhrazených poplatků a doplatků pomocí elektronického přístupu k osobnímu účtu pojištěnce ve smyslu § 43 odst. 2 zákona.*
4. ve lhůtě 60 dnů po skončení čtvrtletí uhradit pojištěnci, nebo jeho zákonnému zástupci částku přesahující limit 5 000,- Kč za kalendářní rok pro poplatky ve výši 30,- Kč a doplatky za předepsané léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely částečně hrazené z v.z.p. a započitatelné do limitu,
 5. v kalendářních čtvrtletích následujících po kalendářním čtvrtletí, ve kterém byl limit 5 000,- Kč již překročen, je zdravotní pojišťovna povinna uhradit pojištěnci, nebo jeho zákonnému zástupci částku ve výši součtu poplatků a doplatků na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely započitatelných do limitu za příslušné kalendářní čtvrtletí, oznámených zdravotnickými zařízeními zdravotní pojišťovně, a to do 60 kalendářních dnů po uplynutí každého takového kalendářního čtvrtletí. Částku, která v kalendářním čtvrtletí nepřesáhne 50,- Kč, uhradí zdravotní pojišťovna do 60 kalendářních dnů po uplynutí posledního kalendářního čtvrtletí v kalendářním roce,
 6. při změně zdravotní pojišťovny v průběhu kalendářního roku je zdravotní pojišťovna, u které byl pojištěnec pojištěn, povinna oznámit nové zdravotní pojišťovně pojištěnce skutečnosti rozhodné pro výpočet částky podle § 16b odst. 2 zákona. Částku uhradí pojištěnci, nebo jeho zákonnému zástupci zdravotní pojišťovna, u které je pojištěnec pojištěn k poslednímu dni kalendářního roku, ve kterém byl limit překročen. Nová zdravotní pojišťovna oznámí zdravotním pojišťovnám, u kterých byl pojištěnec v kalendářním roce pojištěn, celkovou částku, o kterou byl limit tohoto pojištěnce překročen, jakož i poměrnou částku vypočtenou podle doby pojištění připadající na pojišťovnu, které je částka oznamována. Zdravotní pojišťovny jsou povinny částku na ně připadající uhradit zdravotní pojišťovně, která částku rozúčtovala, do 30 dnů ode dne doručení oznámení o výši této částky.

Poznámka:

- *Zdravotní pojišťovna sdělí zdravotnickému zařízení po dohodě v požadovaných intervalech (například do jednoho měsíce po skončení pololetí), kolik výkonů číslo 09543 za dané období zdravotní pojišťovně vykázalo. Charakterem by se mělo jednat o souhrnný daňový doklad.*

IX. Práva pojištěnce od 1. 1. 2008:

1. na vystavení dokladu o zaplacení poplatku - zdravotnické zařízení je povinno tento doklad pojištěnci na jeho žádost vydat,
2. na vystavení dokladu o zaplacení poplatku a o zaplacení doplatku za vydání částečně hrazeného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely zařízením lékařské péče - toto zařízení je povinno tento doklad pojištěnci na jeho žádost vydat,
3. na započtení poplatků uvedených v bodě I. A 1. až 4. do limitu 5 000,- Kč,
4. na započtení doplatků na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely do limitu pouze ve výši doplatku na nejlevnější na trhu

dostupné léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely s obsahem stejné léčivé látky a se stejnou cestou podání. To neplatí v případě, že předepisující lékař na receptu vyznačil, že předepsaný léčivý přípravek nelze nahradit, v tom případě se započítává do limitu 5 000,- Kč doplatek v plné výši. (*Seznam léčivých přípravků hrazených a částečně hrazených z v.z.p., s uvedením výše úhrady a výše doplatku započítatelného do limitu, zveřejňuje Ministerstvo zdravotnictví na webových stránkách www.mzcr.cz*),

5. na uhrazení částky přesahující limit 5 000,- Kč za kalendářní rok pro poplatky a doplatky za předepsané léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely částečně hrazené z v.z.p. ve lhůtě 60 kalendářních dnů po uplynutí kalendářního čtvrtletí, ve kterém byl limit překročen,
6. v kalendářních čtvrtletích následujících po kalendářním čtvrtletí, ve kterém byl limit 5 000,- Kč již překročen, je zdravotní pojišťovna povinna uhradit pojištěnci, nebo jeho zákonnému zástupci částku ve výši součtu poplatků a doplatků na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely započítatelných do limitu za příslušné kalendářní čtvrtletí, oznámených zdravotnickými zařízeními zdravotní pojišťovně, a to do 60 kalendářních dnů po uplynutí každého takového kalendářního čtvrtletí. Částku, která v kalendářním čtvrtletí nepřesáhne 50,- Kč, uhradí zdravotní pojišťovna do 60 kalendářních dnů po uplynutí posledního kalendářního čtvrtletí v kalendářním roce.

Poznámka:

- *V případě, že má léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely nižší doplatek než je doplatek na nejlevnější na trhu dostupné léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely s obsahem stejné léčivé látky a se stejnou cestou podání, započítává se do limitu uhrazený doplatek. V případě, že existuje u léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely plně hrazená alternativa, je započítatelný doplatek nula. Ovšem ne každá léčivá látka má plně hrazenou alternativu.*

X. Položky nezapočítatelné a započítatelné do limitu 5 000,- Kč s tím, že částky nad limit 5 000,- Kč jsou zdravotní pojišťovnou vždy po skončení čtvrtletí do 60 dnů vráceny

A: položky nezapočítatelné:

1. **poplatek 90,- Kč** za pohotovostní službu poskytovanou zdravotnickým zařízením poskytujícím
 - a) LSPP včetně LSPP poskytované zubními lékaři,
 - b) ústavní pohotovostní službu v sobotu, v neděli nebo ve svátek (po celých 24 hodin) a v pracovních dnech v době od 17:00 do 7:00 hodin (*poplatek se hradí jen v případě, že nedojde k následnému přijetí pojištěnce do ústavní péče*),
2. **poplatek 60,- Kč** za každý den, ve kterém byla poskytována
 - a) ústavní péče nebo
 - b) komplexní lázeňská péče nebo
 - c) ústavní péče v dětských odborných léčebnách nebo v ozdravovnách,příčemž se den, ve kterém byl pojištěnec přijat k poskytování takové péče, a den, ve kterém bylo poskytování takové péče ukončeno, počítá jako jeden den. Stejně pravidlo platí i pro pobyt průvodce dítěte, je-li mu tento pobyt hrazen z v.z.p.,
3. **doplatky** na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, jejichž úhrada stanovená podle § 17 zákona je nižší než 30 % maximální ceny, a částečně hrazené léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely obsahující léčivé látky určené k podpůrné nebo doplňkové léčbě,

Poznámka:

➤ Seznam léčivých látek určených k podpůrné nebo doplňkové léčbě stanovilo Ministerstvo zdravotnictví ve vyhlášce č. 385/2007 Sb., o stanovení seznamu léčivých látek určených k podpůrné a doplňkové léčbě (viz www.mzcr.cz, sekce Pro odbornou veřejnost, oddíl Léčiva).

4. **doplatky na zdravotnické prostředky vydané na poukazy,**
5. **doplatky za částečně hrazené léčivé přípravky účtované jako ZULP a hrazené z v.z.p. při poskytování ambulantní péče.**

B: položky započitatelné:

1. **poplatek 30,- Kč** za návštěvu, při které bylo provedeno klinické vyšetření
 - a) u praktického lékaře,
 - b) u praktického lékaře pro děti a dorost,
 - c) u ženského lékaře,
 - d) u lékaře poskytujícího specializovanou ambulantní zdravotní péči včetně ambulancí lůžkových zdravotnických zařízení (v pracovních dnech od 7:00 do 17:00 hodin s tím, že ordinační doba může být i delší než do 17:00 hodin, o čemž rozhoduje provozovatel zdravotnického zařízení. Zda se jedná o ordinační dobu ambulance, nebo od 17:00 hodin již o ústavní pohotovostní službu, musí být zřejmé z označení ambulance),
 - e) u klinického psychologa,
 - f) u klinického logopeda,
2. **poplatek 30,- Kč** za návštěvu, při které bylo provedeno vyšetření u zubního lékaře,
3. **poplatek 30,- Kč** za návštěvní službu poskytnutou praktickým lékařem a praktickým lékařem pro děti a dorost,
4. **poplatek 30,- Kč** za vydání každého, z v.z.p. plně nebo částečně hrazeného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, předepsaného na receptu, bez ohledu na počet předepsaných balení,
5. **doplatky na léčivé přípravky** částečně hrazené z v.z.p. Do limitu se započítávají doplatky na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely pouze ve výši doplatku na nejlevnější na trhu dostupné léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely s obsahem stejné léčivé látky a se stejnou cestou podání. To neplatí v případě, že předepisující lékař na receptu vyznačil, že předepsaný léčivý přípravek nelze nahradit, pak se do limitu 5 000,- Kč započítává doplatek v plné výši.

Poznámka:

➤ V případě, že má léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely nižší doplatek než je doplatek na nejlevnější na trhu dostupné léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely s obsahem stejné léčivé látky a se stejnou cestou podání, započítává se do limitu uhrazený doplatek. V případě, že existuje u léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely plně hrazená alternativa, je započitatelný doplatek nula. Ovšem ne každá léčivá látka má plně hrazenou alternativu.